

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY SPECJALNEGO OŚRODKA SZOLNO – WYCHOWAWCZEGO W MIĘDZYRZECU PODLASKIM NA ROK SZKOLNY 2017 – 2018

Dziecko chce być dobre.
Jeśli nie umie – naucz.
Jeśli nie wie – wytłumacz.
Jeśli nie może – pomóż.
/Janusz Korczak/

I. WPROWADZENIE

Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice. Nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka. Wychowanie to proces wspomagania człowieka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej. Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie. Profilaktyka powinna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Program Wychowawczo - Profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego. Obejmuje on wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Chcemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, aby panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli jak najbardziej samodzielni w dojrzałym życiu. Program przeznaczony jest do realizacji przez dyrekcję i wszystkich nauczycieli pracujących w SOSW we współpracy z pielęgniarką szkolną, pozostałymi pracownikami szkoły oraz rodzicami.

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

1. Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród dzieci.
2. Kształtowanie postaw: obywatelskich, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, poszanowania dla innych kultur i tradycji oraz zapobieganie wszelkim przejawom dyskryminacji.
3. Wychowanie do wartości. Zakładamy, że w wyniku systematycznego i spójnego oddziaływania wychowawczo-profilaktycznego uda się nam przygotować uczniów do zgodnego współżycia z ludźmi. Będziemy dążyć do tego, żeby nasi wychowankowie byli samodzielni na miarę swoich możliwości, uczciwi, wrażliwi na krzywdę innych oraz dbali o kulturę osobistą. Ważne jest też, aby uczniowie przestrzegali zasad zdrowego stylu życia, nie ulegali nałogom oraz kształtowali postawy obywatelskie.

III. OBOWIĄZUJĄCE AKTY PRAWNE

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).

Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2017/18
Statut Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Międzyrzeczu Podlaskim

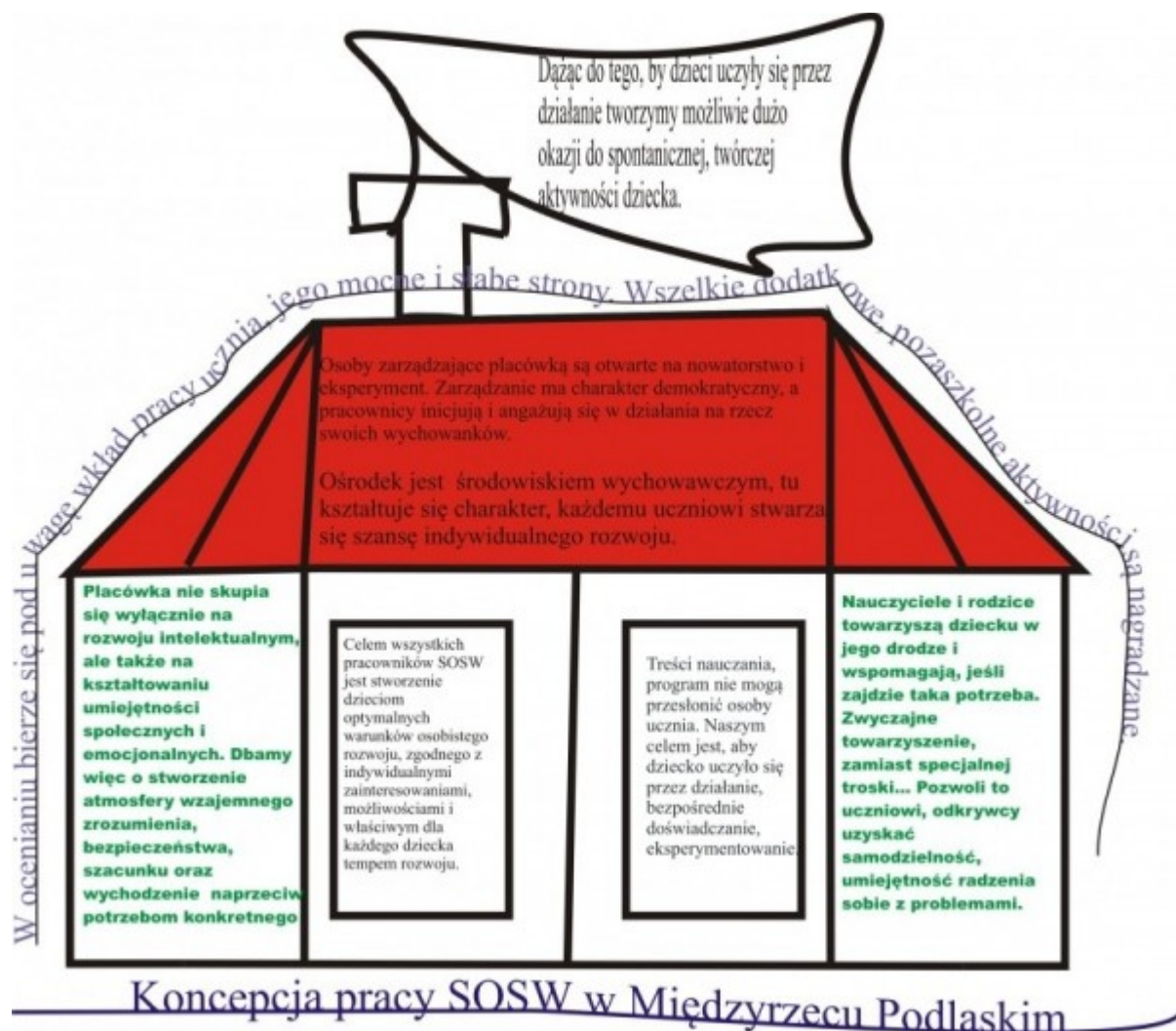
Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- obowiązujące akty prawne;
- dotychczasowe doświadczenia szkoły;
- zebrane od rodziców i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku;
- przeprowadzone badania na temat sytuacji wychowawczej, zagrożeń uzależnieniami w szkole i środowisku;

IV. NAJWAŻNIEJSZE CELE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI

1. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.
2. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej. Kształtowanie postaw, respektowanie norm społecznych i wychowanie do wartości.
3. Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, upowszechnianie czytelnictwa, szanowanie dorobku narodowego. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.
4. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi. Motywowanie do zdrowego stylu życia.
5. Wspomaganie, w miarę posiadanych zasobów, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji. Zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewniają mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie.

MISJA OŚRODKA

SYLWETKA ABSOLWENTA SOSW

Uczeń kończący szkołę posiada następujące cechy:

- uczeń jest dobrze przygotowany do funkcjonowania w swoim środowisku, życiu społecznym i rodzinnym
- posiada umiejętności komunikacyjne i właściwie reaguje na polecenia
- w miarę możliwości kontroluje własne emocje, nie jest agresywny
- dba o swoje zdrowie i aktywnie spędza czas wolny
- stara się aktywnie wykorzystywać swoją wiedzę w sytuacjach życia codziennego
- ma poczucie własnej wartości
- odróżnia dobro od zła
- kieruje się zasadami moralnymi
- przestrzega norm i obowiązujących zasad, zasady savoir-vivre
- posiada zdolności samoobsługowe
- posiada umiejętność czytania i pisania i rachowania na miarę swoich możliwości
- jest koleżeński i ciekawy otoczenia

VI. UCZESTNICY PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY.

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy

programu:

Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;
- znają i akceptują program wychowawczy proponowany przez szkołę;
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci;

Wychowawcy klas:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się;
- prowadzą dokumentację nauczania;
- opracowują i realizują Program Profilaktyczno - Wychowawczy
- koordynują pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno- pedagogicznej;
- integrują i kierują zespołem klasowym;
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów;
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku szkolnego;
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji;
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpracują z rodzicami; włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy;
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem, psychologiem, logopedą, pozostałymi specjalistami, pracownikami niepedagogicznymi i pielęgniarką;
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, sądami rodzinnymi i innymi;

Nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjazdów i wyjazdów szkolnych;
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;

- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
- wspólnie z pedagogiem i psychologiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu profilaktyczno-wychowawczego Ośrodka;

Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,

Uczniowie:

- znają i przestrzegają normy i zasady zachowania obowiązujące członków społeczności szkolnej;
- pomagają podczas organizacji imprez szkolnych;
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa,
- współtworzą społeczność szkolną
- dążą do jak największej samodzielności;
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko;
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej;

Pracownicy niepedagogiczni:

- wspomagają nauczyciela w procesie opiekuńczo- wychowawczym;
- wspomagają dziecko w samoobsłudze oraz w osiągnięciu jak największej samodzielności i zaradności życiowej;
- dbają o bezpieczny pobyt wychowanków na terenie klasy i szkoły, świetlicy, internatu;
- reagują na niewłaściwe traktowanie dzieci, informują o tym wychowawcę i dyrekcję ośrodka
- wspomagają realizację programu wychowawczego ich postawa stanowi przykład dla wychowanków

W wyniku przeprowadzonej diagnozy wśród rodziców, nauczycieli i pracowników niepedagogicznych otrzymaliśmy następujące informacje:

- nie wszystkie dzieci dzielą się swoimi przeżyciami, wrażeniami po powrocie ze szkoły do domu
- znaczną większość dzieci czuje się bezpiecznie w swoim środowisku
- znaczną część dzieci spędza wolny czas na oglądaniu TV, grając w gry komputerowe
- znaczną ilość dzieci podczas pobytu w domu nie korzysta z wyjść do kina, pizzerii, tylko podczas

pobytu w SOSW

- dzieci wspólnie z rodzicami rzadko korzystają z biblioteki, większa część wcale
- nieliczne dzieci obserwują nadużywanie przez dorosłych środków psychoaktywnych (alkohol, papierosy, narkotyki, dopalacze), tylko nieliczni potrafią odmówić, i zdają sobie sprawę ze szkodliwości zażywania w/w substancji
- większa ilość dzieci nie potrafi ustrzec się przed biernym paleniem
- nie wszystkie dzieci mają wykształconą umiejętność dbania o własną higienę i zdrowy styl życia
- nie wszystkie dzieci znają swoje mocne strony
- niektóre dzieci nie potrafi wyrażać negatywnych emocji w sposób akceptowany społecznie
- większość dzieci wymaga pomocy w czynnościach samoobsługowych
- nie wszyscy rodzice mają pewność, że jego dziecko jest lubiane i akceptowane przez rówieśników
- nie wszyscy rodzice wiedzą czy jego dziecko potrafi odróżniać dobro od zła
- część rodziców zadeklarowała że ma trudności wychowawcze ze swoim dzieckiem
- rodzice zadeklarowali, że ich dziecko narażone jest na izolację społeczną, brak akceptacji, agresję ze strony rówieśników, wykorzystywanie (w tym seksualne)
- najczęściej spotykane trudne zachowania wśród uczniów to: agresja, przezywanie, wulgaryzmy, śmianie, dokuczanie
- najczęściej spotykane nieadekwatne zachowania uczniów na terenie szkoły: nieadekwatne zachowania w sieci, palenie papierosów, tylko nieliczni uczniowie sięgają chętnie po literaturę
- część uczniów nie zna numerów tel. alarmowych
- większość uczniów nie zdaje sobie sprawy ze szkodliwości zażywania środków uzależniających/nieadekwatnych zachowań w sieci
- połowa uczniów nie zna podstawowych zasad bezpiecznego spędzania czasu
- uczniowie wykazują potrzebę pomocy w czynnościach samoobsługowych

Program wychowawczo – profilaktyczny Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego należałoby wzbogacić o:

- więcej spotkań interaktywnych, rodzice z dziećmi
- spotkania z psychologiem i innymi specjalistami dla rodziców
- wspólne organizowane przedstawień, teatrzyków wskazujących dobre zachowanie
- spotkania integracyjne przedszkolaków połączone z zajęciami ruchowymi i muzykoterapią
- zorganizowanie drużyny piłki nożnej
- zajęcia techniczne przygotowujące do samodzielnych zajęć domowych,
- zajęcia wychowania do życia w rodzinie
- obsługę urządzeń AGD
- spotkania integracyjne z rówieśnikami
- większy nacisk na umiejętność pisania

Cele programu

Pragniemy, by nasi uczniowie umieli znaleźć swoje miejsce w rodzinie i społeczeństwie, potrafili współpracować z innymi, byli samodzielni i rozwijali się na miarę swoich możliwości.

Cele szczegółowe programu:

1. Wspieranie rodziców w procesie wychowania
2. Zaspokajanie potrzeb edukacyjnych dziecka
3. Rozwój emocjonalny
4. Rozwój moralny
5. Rozwój społeczny
6. Wychowanie patriotyczne
7. Budowanie poczucia bezpieczeństwa
8. Wychowanie prozdrowotne
9. Wdrażanie do dbałości o środowisko naturalne
10. Organizacja i realizacja działań wolontariatu,

11. Współpraca z instytucjami działającymi na rzecz szkoły i rodziny

12. Współpraca z rodzicami

CELE I ZADANIA	TREŚCI	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
WSPIERANIE RODZICÓW W PROCESIE WYCHOWANIA Poznanie środowiska rodzinnego ucznia	-sytuacja materialna i mieszkaniowa; -struktura rodziny, -relacje między jej członkami; -sytuacja zdrowotna	-analiza dokumentacji; -wywiady środowiskowe; ankiety; -indywidualne rozmowy z rodzicami; -współpraca z instytucjami pomocy rodzinie; -pomoc materialna i rzeczowa;	Dyrekcja Wychowawcy klas Wychowawcy internatu Pedagog Psycholog Pielęgniarka szkolna
Pedagogizacja rodziców	-specyfika pracy z dzieckiem upośledzonym; -problemy wieku dojrzewania; -metody wychowawcze; -praca z dzieckiem trudnym; -informacje dotyczące instytucji, urzędów wspierających rodzinę;	-organizowanie pogadanek, prelekcji i spotkań ze specjalistami; -konsultacje pedagogiczne i psychologiczne; -udostępnianie rodzicom dokumentacji obrazującej pracę dziecka; -organizowanie lekcji otwartych dla rodziców -pedagogizacja w trakcie zebrań	Dyrekcja Pedagog Psycholog Wychowawcy klas Wychowawcy internatu
Wzmacnianie prawidłowych relacji dziecka z rodziną	-wzmacnianie właściwych relacji między członkami rodziny; -szacunek dla członków rodziny; -komunikacja między członkami rodziny	-organizowanie imprez środowiskowych i szkolnych; -włączanie rodziców w organizację imprez klasowych i szkolnych; -terapia dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo;	Wychowawcy klas Wychowawcy internatu Nauczyciele Pedagog Psycholog
Wzmacnianie rodziców, wspieranie w procesie wychowawczym	- wzmacnianie samooceny rodzica w procesie wychowawczym -wspólne rozwiązywanie problemów	- grupa wsparcia dla rodziców	Pedagog Psycholog
II ZASPOKAJANIE POTRZEB EDUKACYJNYCH DZIECKA			

Dokładne poznanie możliwości psychofizycznych ucznia	-wiadomości i umiejętności szkolne; -zaradność i samodzielność; -poziom sprawności fizycznej; -dysfunkcje; -sytuacja zdrowotna	-analiza orzeczeń i innej dokumentacji; -obserwacja; pedagogiczna; -indywidualne rozmowy z rodzicami; -diagnoza funkcjonalna ucznia; -opracowanie Indywidualnych Programów Edukacyjno – Terapeutycznych	Dyrekcja Wychowawcy klas Wychowawcy internatu Nauczyciele Pedagog Psycholog
Pomoc uczniom z trudnościami edukacyjnymi	-wyrażanie własnych potrzeb -bariery edukacyjne	-organizacja zajęć rewalidacyjnych; -współpraca z Poradnią Psychologiczną – Pedagogiczną; --stosowanie alternatywnych metod komunikacji;	Wychowawcy klas Wychowawcy internatu Nauczyciele Pedagog Psycholog
Rozbudzanie i rozwijanie zainteresowań uczniów	-zdolności artystyczne: muzyczne, plastyczne, taneczne, teatralne, sportowe i techniczne;	-stosowanie metod aktywizujących; - organizowanie konkursów; - wycieczki tematyczne; -udział w życiu kulturalnym środowiska szkolnego i lokalnego; -rozwijanie czytelnictwa Festiwal talentów; Przegląd twórczości artystycznej;	Wychowawcy klas Wychowawcy internatu Nauczyciele Pedagog Psycholog
Kształtowanie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji	-korzystanie z księgozbioru biblioteki szkolnej i miejskiej; - umiejętność wyboru i selekcji informacji ze środków masowego przekazu i Internetu;	-wykorzystywanie technologii komputerowej w procesie dydaktycznym; lekcje biblioteczne; pozyskiwanie informacji ze środków masowego przekazu;	Wychowawcy klas Wychowawcy internatu Bibliotekarka
Zaspokajanie potrzeby sukcesu	-mocne strony ucznia; uzdolnienia ucznia; - eksponowanie osiągnięć ucznia; - stwarzanie możliwości osiągania sukcesów każdemu dziecku na miarę jego możliwości; - nagradzanie; akademie szkolne; konkursy; wystawy;	- organizacja i uczestnictwo w konkursach, wystawach, turniejach i zawodach sportowych, festiwalach artystycznych; - uczestnictwo w imprezach organizowanych przez inne instytucje;	Dyrekcja Wychowawcy klas Wychowawcy internatu Opiekunowie kół zainteresowań Rada Rodziców Nauczyciel w-f
Wspomaganie rozwoju	- stymulowanie pamięci,	- dostosowywanie wymagań	Dyrekcja

intelektualnego uczniów	uwagi, myślenia, percepcji;	do możliwości psychofizycznych dziecka; szerokie stosowanie zasad pogłębłości; - gry, zabawy wielozmysłowe oddziaływanie angażujące jednocześnie sfery: umysłową, fizyczną i społeczno – emocjonalną; -stosowanie w pracy z dzieckiem urozmaiconych form i metody pracy; - wykorzystanie pomocy dydaktycznych; -stosowanie aktywnych metod nauczania; -wykorzystanie w pracy techniki komputerowej;	Wychowawcy klas Wychowawcy internatu Nauczyciele Pedagog Psycholog
III ROZWÓJ EMOCJONALNY			
Kształtowanie umiejętności wyrażania emocji i radzenia sobie z trudnymi sytuacjami	- rozpoznawanie i nazywanie emocji własnych i innych; - wyrażanie własnych stanów emocjonalnych; reagowanie adekwatne do sytuacji i bodźca;	- zajęcia wychowawcze; - zajęcia psychoedukacyjne; pogadanki; - rozmowy indywidualne i w grupie; - elementy dramy; - tworzenie przyjaznego klimatu w szkole i internacie, opartego na wzajemnym zaufaniu; - konkursy; - zawody sportowe;	Dyrekcja Wychowawcy klas Wychowawcy internatu Pedagog Psycholog Nauczyciele
Wzmacnianie poczucia własnej wartości	- adekwatna samoocena; - mocne strony ucznia;	- spotkania z pedagogiem i psychologiem szkolnym; -pochwały, nagrody docenienie za włożony wysiłek, samodzielność;	Wychowawcy klas Wychowawcy internatu Pedagog Psycholog
Kształtowanie wrażliwości, empatii, komunikacji	- dostrzeganie potrzeb innych osób; - pomoc innym; wzajemny szacunek; eliminowanie wulgaryzmów i agresji; - podnoszenie kultury języka;	- rozmowy i zajęcia integracyjne z wychowawcą, pedagogiem szkolnym i psychologiem; - pogadanki; wspólne występy uczniów z różnym stopniem niepełnosprawności; - angażowanie sprawniejszej młodzieży do pomocy	Dyrekcja Wychowawcy klas Wychowawcy internatu Pedagog Psycholog Opiekunowie kół zainteresowań Nauczyciele

<p>Kształtowanie postawy tolerancji wobec odmienności innych ludzi</p>	<p>- odmienność ludzi pod względem uzdolnień, wyglądu, stopnia i rodzaju niepełnosprawności, wieku, pozycji społecznej...itp. tolerancja, akceptacja wobec innych;</p>	<p>słabszym; - trening asertywności - lekcje wychowawcze; - lekcje religii; - pogadanki;</p>	<p>Nauczyciele Wychowawcy Pedagog Psycholog</p>
<p>IV ROZWÓJ MORALNY Przekazywanie uniwersalnych wartości etycznych</p> <p>Nakreślanie norm, zasad, postaw wartościujących</p>	<p>- wartości uniwersalne: dobro, sprawiedliwość piękno prawda, miłość, uczciwość, przyjaźń itp.</p> <p>- rozróżnianie dobra od zła; normy moralne i ich przestrzeganie</p>	<p>- zajęcia wychowawcze; rozmowy indywidualne; pogadanki; - akcje charytatywne; konsekwentne przestrzeganie regulaminów;</p> <p>- indywidualne rozmowy z uczniami; - stosowanie aktywnych metod nauczania i wychowania; -konsekwentne podejście do ucznia</p>	<p>Dyrekcja Wychowawcy klas Wychowawcy internatu Nauczyciele Pedagog</p> <p>Dyrekcja Wychowawcy klas Wychowawcy internatu Nauczyciele Pedagog</p>
<p>V ROZWÓJ SPOŁECZNY Integrowanie zespołów klasowych i integrowanie społeczności szkolnej</p> <p>Integracja ze środowiskiem społecznym</p>	<p>- kształtowanie odpowiedzialności za zespół klasowy i za poszczególnych jej członków; - pomoc koleżeńska; więź między uczniami i nauczycielami; - wartość przyjaźni i koleżeństwa; - współdziałanie w grupie; - postawy tolerancji i otwartości</p> <p>- poczucie przynależności do środowiska społecznego; - aktywne uczestnictwo w życiu środowiska lokalnego;</p>	<p>- Gry i zabawy integrujące grupę -organizowanie imprez klasowych; wycieczki; - współzawodnictwo międzyklasowe; - kodeksy zespołowe; - zajęcia wychowawcze; - organizowanie imprez o charakterze ogólnoszkolnym; - działalność kółek zainteresowań;</p> <p>- współpraca z instytucjami kulturalnymi, samorządem i placówkami oświatowymi; organizowanie imprez o charakterze lokalnym; - aktywny udział w akcjach organizowanych na terenie</p>	<p>Wychowawcy klas Wychowawcy internatu Nauczyciele</p> <p>Dyrekcja Wychowawcy Nauczyciele Pedagog Psycholog Rodzice</p>

<p>Kształtowanie odpowiedzialnej postawy wobec seksualności człowieka</p>	<p>- korzystanie z dóbr kultury;</p> <p>- między kobietą i mężczyzną; charakterystyka przemian zachodzących w wieku dojrzewania; rola uczucia w związku partnerskim;</p> <p>- negatywne skutki wczesnej inicjacji seksualne</p>	<p>miasta: imprezy sportowe, akcje ekologiczne, imprezy charytatywne itp.</p> <p>- aktywne korzystanie z dóbr kultury na terenie miasta i w okolicy</p> <p>- prowadzenie zajęć w zakresie WDŻ;</p> <p>- pogadanki;</p> <p>- rozmowy indywidualne z uczniami, rodzicami;</p> <p>spotkania z pielęgniarką, psychologiem;</p> <p>- Akademia dojrzewania dla dorastających dziewczynek</p>	<p>Wychowawcy Rodzice Nauczyciele Pielęgniarka Pedagog Psycholog</p>
<p>VI WYCHOWANIE PATRIOTYCZNE</p> <p>Kształtowanie postawy obywatelskiej, poszanowania tradycji i kultury dla własnego narodu</p> <p>Rozwijanie poczucia wspólnoty europejskiej</p>	<p>- symbole narodowe, ich historia i symbolika;</p> <p>- właściwa postawa wobec symboli narodowych;</p> <p>Unia Europejska i jej symbole miejsce Polski w Europie; różnice i podobieństwa kulturowe</p>	<p>- lekcje wychowawcze; zajęcia edukacyjne eksponowanie symboli narodowych na terenie SOSW;</p> <p>- nauka hymnu państwowego; Święto Flagi</p> <p>- zajęcia edukacyjne</p>	<p>Dyrekcja Wychowawcy klas Wychowawcy internatu Nauczyciele</p> <p>Wychowawcy klas Wychowawcy internatu Nauczyciele</p>
<p>VIII BUDOWANIE POCZUCIA BEZPIECZEŃSTWA</p> <p>Zapoznanie z zasadami bezpiecznego poruszania się w ruchu ulicznym</p> <p>Zapoznanie z zasadami BHP</p>	<p>- podstawowe przepisy ruchu drogowego;</p> <p>- zasady bezpiecznego poruszania się w ruchu ulicznym;</p> <p>- ogólne zasady BHP; regulaminy pracowni szkolnych;</p>	<p>- lekcje tematyczne spotkanie z policjantem;</p> <p>- organizowanie wycieczek z wykorzystaniem wiedzy dotyczącej ruchu drogowego;</p> <p>- przedstawienie regulaminów poszczególnych pracowni;</p> <p>- organizowanie próbnych</p>	<p>Wychowawcy klas Wychowawcy internatu Nauczyciele</p> <p>Dyrekcja Wychowawcy klas</p>

<p>Przygotowanie do właściwego zachowania w sytuacjach zagrożenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń i sprzętów sportowych instrukcje obsługi urządzeń elektrycznych i gazowych; - zasady zachowania się podczas przerw śródlekcyjnych; - zasady zachowania się podczas spacerów i wycieczek szkolnych, wyjścia na stołówkę; - pożar, powódź, wybuch gazu ..itp. - reagowanie na sytuacje: wymuszenia, nękanie, pobicia, molestowanie, agresja, kontakty z obcymi..itp. osoby i instytucje udzielające pomocy w w/w sytuacjach; - procedury postępowania w sytuacjach niebezpiecznych 	<p>alarmów ewakuacyjnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> - gazetki; - pogadanki; - lekcje wychowawcze; - elementy dramy; metody aktywizujące <p>- ćwiczenia zachowań asertywnych;</p> <p>przekazywanie informacji gdzie szukać pomocy;</p> <p>projekcje filmów;</p> <p>próbne alarmy;</p> <p>filmy; scenki;</p> <p>prowadzenie dialogu;</p> <p>praca z tekstem;</p> <p>historyjki;</p> <p>Realizacja programu Akademia bezpiecznego Puchatka</p> <p>Realizacja Programu Bezpieczna +</p>	<p>Wychowawcy internatu Nauczyciele</p> <p>Dyrekcja Wychowawcy klas Wychowawcy internatu Nauczyciele Pedagog Psycholog</p>
<p>IX WYCHOWANIE PROZDROWOTNE</p> <p>Wdrażanie do przestrzegania zasad higieny</p> <p>Nabywanie umiejętności dbania o zdrowie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - samodzielność podczas wykonywania czynności higienicznych - zasady zdrowego odżywiania; - zdrowy tryb życia; profilaktyka wad postawy; - dolegliwości i choroby związane z niewłaściwym 	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje wychowawcze; zajęcia edukacyjne; - pogadanki; - spotkania z pielęgniarką, kosmetyczką, fryzjerem - Treningi czystości - Realizacja programu „Chcę być samodzielny każdego dnia” - realizacja programu Trzymaj Formę - zajęcia tematyczne; - zajęcia praktyczne; - gazetki; - zajęcia wychowawcze; - przygotowywanie zdrowej żywności; 	<p>Wychowawcy klas Wychowawcy internatu Nauczyciele Pielęgniarka Pedagog Psycholog</p> <p>Wychowawcy klas Wychowawcy internatu Nauczyciele Pielęgniarka</p>

<p>Profilaktyka uzależnień</p>	<p>i nieregularnym odżywianiem (anoreksja, bulimia, anemia, otyłość...); estetyka podawania posiłków; - znaczenie ruchu dla zdrowia; sposoby aktywnego spędzania czasu wolnego; sposoby przeciwdziałania wadom postawy;</p> <p>- uzależnienia od: nikotyny, alkoholu, narkotyków, dopalaczy internetu, leków; zagrożenia wynikające z uzależnień; - sposoby radzenia sobie z nałogami; pomoc specjalistyczna;</p>	<p>- spotkania z dietetykiem; projekcje filmów; - propagowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego; - organizowanie wycieczki; - dyskoteki; - gry i zabawy na świeżym powietrzu; - zajęcia sportowe; - sportowe zajęcia pozalekcyjne; - Dzień Sportu Program „Dbam o siebie”</p> <p>- konkursy plastyczne; projekcje filmów; - prelekcje i pogadanki; - zajęcia wychowawcze; - rozmowy indywidualne z uczniem i rodzicami; - promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu - realizacja programu „Jesteśmy młodzi – chcemy nauczyć się dobrze żyć”</p>	<p>Wychowawcy klas Wychowawcy internatu Nauczyciele Pedagog Psycholog Pielęgniarka</p>
<p>X. WDRAŻANIE DO DBAŁOŚCI O ŚRODOWISKO NATURALNE</p> <p>Propagowanie ekologicznego sposobu życia Uświadamianie zagrożeń cywilizacyjnych Ukazywanie sposobów zapobiegania degradacji środowiska</p>	<p>- sposoby dbania o czystość środowiska; - oszczędne gospodarowanie zasobami naturalnymi; - szacunek do wszystkich form życia; - segregacja odpadów i recykling; - ekologia w domu - zmiany klimatyczne; - zagrożone gatunki zwierząt i roślin; - choroby cywilizacyjne;</p>	<p>- zajęcia wychowawcze; - projekcje filmów; - pogadanki; - pokazy multimedialne; - udział w akcjach ekologicznych; - zbiórka surowców wtórnych; - gazetki; - plakaty; - konkursy; - zapoznanie z tematyką ekologiczną; - współpraca z organizacjami ekologicznymi; - wycieczki tematyczne; udział w akcji „Sprzątanie Świata”;</p>	<p>Wychowawcy klas Wychowawcy internatu Nauczyciele</p>

		- obchody Dnia Ziemi	
XI. Organizacja i realizacja działań wolontariatu, współpraca z Caritas (kształtowanie zachowań prospołecznych, wsparcie rodziny i inne)	Pomoc rodzinom w trudnej sytuacji życiowej	Pomoc materialna dla najbardziej potrzebujących, zbiórki żywności, ubrań Udział w akcji „Szlachetna paczka”	Dyrekcja Wychowawcy Nauczyciele Pedagog Psycholog
XII. Współpraca z instytucjami działającymi na rzecz szkoły i rodziny	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej PPP Urząd Miasta Urząd Gminy Komenda Policji Straż Miejska Służba Zdrowia Stowarzyszenie „Zrozumieć ich świat” Parafia Kuratorzy PCPR	Organizacja specjalistycznej pomocy, Wymiana informacji o uczniu	Dyrekcja Wychowawcy Nauczyciele Pedagog Psycholog
XIII. Współpraca z rodzicami	Budowanie właściwych relacji z rodzicami w celu zwiększenia oddziaływania wychowawczego szkoły.	Realizacja programu „Mali badacze” Zapoznanie rodziców z programem profilaktyki szkoły. Utrzymywanie systematycznego kontaktu z rodzicami, udzielanie wspólne rozwiązywanie problemów; Zapraszanie rodziców do wspólnego organizowania imprez szkolnych. Angażowanie rodziców do wspólnego, bieżącego rozwiązywania problemów uczniowskich. Organizowanie zajęć dla dzieci i ich rodziców	Dyrekcja pedagog psycholog wychowawca

Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-

profilaktycznego.

Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizę dokumentacji,
- przeprowadzanie ankiet rodziców, nauczycieli, pracowników niepedagogicznych
- rozmowy z rodzicami,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- w analizie przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez dyrektora.

Program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły.
w Międzyrzeczu Podlaskim z dnia .....

**PROSIMY O WPISANIE SPOSOBÓW REALIZACJI ZADAŃ PROGRAMU
PROFILAKTYCZNO – WYCHOWAWCZEGO DO DNIA 19.01.208r**

CELE I ZADANIA	TREŚCI	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
WSPIERANIE RODZICÓW W PROCESIE WYCHOWANIA Poznanie środowiska rodzinnego ucznia	-sytuacja materialna i mieszkaniowa;		

<p>Pedagogizacja rodziców</p> <p>Wzmacnianie prawidłowych relacji dziecka z rodziną</p> <p>Wzmacnianie rodziców, wspieranie w procesie wychowawczym</p>	<p>-struktura rodziny, -sytuacja zdrowotna</p> <p>-specyfika pracy z dzieckiem upośledzonym; -problemy wieku dojrzewania; -metody wychowawcze; -praca z dzieckiem trudnym; -informacje dotyczące instytucji, urzędów wspierających rodzinę;</p> <p>-wzmacnianie właściwych relacji między członkami rodziny; -szacunek dla członków rodziny; -komunikacja między członkami rodziny</p> <p>- wzmacnianie samooceny rodzica w procesie wychowawczym -wspólne rozwiązywanie problemów</p>		
<p>II ZASPOKAJANIE POTRZEB EDUKACYJNYCH DZIECKA</p> <p>Dokładne poznanie możliwości psychofizycznych ucznia</p> <p>Pomoc uczniom z trudnościami edukacyjnymi</p> <p>Rozbudzanie i rozwijanie zainteresowań uczniów</p> <p>Kształtowanie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji</p>	<p>-wiadomości i umiejętności szkolne; -zaradność i samodzielność; -poziom sprawności fizycznej; -dysfunkcje; -sytuacja zdrowotna</p> <p>-wyrażanie własnych potrzeb -bariery edukacyjne</p> <p>-zdolności artystyczne: muzyczne, plastyczne, taneczne, teatralne, sportowe i techniczne;</p> <p>-korzystanie z księgozbioru biblioteki szkolnej i miejskiej; - umiejętność wyboru i selekcji informacji ze środków masowego przekazu i Internetu;</p>		
<p>Zaspokajanie potrzeby sukcesu</p>	<p>-mocne strony ucznia; uzdolnienia ucznia; - ekspozowanie osiągnięć ucznia; - stwarzanie możliwości osiągnięcia sukcesów każdemu dziecku</p>		

<p>Wspomaganie rozwoju intelektualnego uczniów</p>	<p>na miarę jego możliwości; - nagradzanie; akademie szkolne; konkursy; wystawy;</p> <p>- stymulowanie pamięci, uwagi, myślenia, percepcji;</p>		
<p>III ROZWÓJ EMOCJONALNY</p> <p>Kształtowanie umiejętności wyrażania emocji i radzenia sobie z trudnymi sytuacjami</p> <p>Wzmacnianie poczucia własnej wartości</p> <p>Kształtowanie wrażliwości, empatii, komunikacji</p> <p>Kształtowanie postawy tolerancji wobec odmienności innych ludzi</p>	<p>- rozpoznawanie i nazywanie emocji własnych i innych; - wyrażanie własnych stanów emocjonalnych; reagowanie adekwatne do sytuacji i bodźca;</p> <p>- adekwatna samoocena; - mocne strony ucznia;</p> <p>- dostrzeganie potrzeb innych osób; - pomoc innym; wzajemny szacunek; eliminowanie wulgaryzmów i agresji; - podnoszenie kultury języka;</p> <p>- odmienność ludzi pod względem uzdolnień, wyglądu, stopnia i rodzaju niepełnosprawności, wieku, pozycji społecznej...itp. tolerancja, akceptacja wobec innych;</p>		
<p>IV ROZWÓJ MORALNY Przekazywanie uniwersalnych wartości etycznych</p> <p>Nakreślanie norm, zasad, postaw wartościujących</p>	<p>- wartości uniwersalne: dobro, sprawiedliwość, piękno, prawda, miłość, uczciwość, przyjaźń itp.</p> <p>- rozróżnianie dobra od zła; normy moralne i ich przestrzeganie</p>		
<p>V ROZWÓJ SPOŁECZNY Integrowanie zespołów klasowych i integrowanie społeczności szkolnej</p>	<p>-kształtowanie odpowiedzialności za zespół klasowy i za poszczególnych jej członków; - pomoc koleżeńska; więź między uczniami i nauczycielami; - wartość przyjaźni i koleżeństwa; - współdziałanie</p>		

<p>Integracja ze środowiskiem społecznym</p> <p>Kształtowanie odpowiedzialnej postawy wobec seksualności człowiek</p>	<p>w grupie; - postawy tolerancji i otwartości</p> <p>- poczucie przynależności do środowiska społecznego; - aktywne uczestnictwo w życiu środowiska lokalnego; - korzystanie z dóbr kultury;</p> <p>- między kobietą i mężczyzną; charakterystyka przemian zachodzących w wieku dojrzewania; rola uczucia w związku partnerskim; - negatywne skutki wczesnej inicjacji seksualne</p>		
<p>VI WYCHOWANIE PATRIOTYCZNE</p> <p>Kształtowanie postawy obywatelskiej, poszanowania tradycji i kultury dla własnego narodu</p> <p>Rozwijanie poczucia wspólnoty europejskiej</p>	<p>- symbole narodowe, ich historia i symbolika; - właściwa postawa wobec symboli narodowych;</p> <p>Unia Europejska i jej symbole miejsce Polski w Europie; różnice i podobieństwa kulturowe</p>		
<p>VIII BUDOWANIE POCZUCIA BEZPIECZEŃSTWA</p> <p>Zapoznanie z zasadami bezpiecznego poruszania się w ruchu ulicznym</p> <p>Zapoznanie z zasadami BHP</p> <p>Przygotowanie do</p>	<p>- podstawowe przepisy ruchu drogowego; - zasady bezpiecznego poruszania się w ruchu ulicznym;</p> <p>- ogólne zasady BHP; regulaminy pracowni szkolnych; - zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń i sprzętów sportowych instrukcje obsługi urządzeń elektrycznych i gazowych; - zasady zachowania się podczas przerw śródlekcyjnych; - zasady zachowania się podczas spacerów i wycieczek szkolnych, wyjścia na stołówkę;</p> <p>- pożar, powódź,</p>		

właściwego zachowania w sytuacjach zagrożenia	wybuch gazu ..itp. - reagowanie na sytuacje: wymuszenia, nękanie, pobicia, molestowanie, agresja, kontakty z obcymi..itp. osoby i instytucje udzielające pomocy w w/w sytuacjach; - procedury postępowania w sytuacjach niebezpiecznych		
IX WYCHOWANIE PROZDROWOTNE			
Wdrażanie do przestrzegania zasad higieny	- samodzielność podczas wykonywania czynności higienicznych		
Nabywanie umiejętności dbania o zdrowie	- zasady zdrowego odżywiania; - zdrowy tryb życia; profilaktyka wad postawy; - dolegliwości i choroby związane z niewłaściwym i nieregularnym odżywianiem (anoreksja, bulimia, anemia, otyłość...); estetyka podawania posiłków; - znaczenie ruchu dla zdrowia; sposoby aktywnego spędzania czasu wolnego; sposoby przeciwdziałania wadom postawy;		
Profilaktyka uzależnień	- uzależnienia od: nikotyny, alkoholu, narkotyków, dopalaczy internetu, leków; zagrożenia wynikające z uzależnień; - sposoby radzenia sobie z nałogami; pomoc specjalistyczna;		